

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIUS

Kauno rajono savivaldybės tarybai
Kauno rajono savivaldybės merui Valerijui Makūnui

IŠVADA DĖL KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS ILGALAIKĖS PASKOLOS ĖMIMO GALIMYBIŲ VERTINIMO

2024 m. birželio 3 d. Nr. 2- 5
Kaunas

Kauno rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) meras 2024 m. gegužės 16 d. raštu Nr. MSD-548 kreipėsi į Kauno rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą dėl galimybės paimti ilgalaikę 5 000,0 tūkst. Eur paskolą vykdomiems projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų, numatytiems Savivaldybės 2024 m. investicijų programoje¹, finansuoti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo² 67 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu³, Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁴, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymu⁵, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis⁶, atlikau ilgalaikės paskolos ėmimo galimybių vertinimą.

¹ Kauno rajono savivaldybės tarybos 2024 m. sausio 25 d. sprendimas Nr. TS-2 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2024-2026 biudžeto patvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2023-12-05 Nr. XIV-2297.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymas, 2003-12-14 Nr. XIV-2325.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti ilgalaikę paskolą, 5 000,0 tūkst. Eur, vykdomiems projektams, kurie finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų, finansuoti, paskolą planuojama panaudoti per 2024-2026 metus.

Tyrimo metu surinkti įrodymai, pagrindžiantys Savivaldybės skolinių įsipareigojimų laikymąsi ir suteikiantys pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl ilgalaikės paskolos ėmimo, su prielaida, kad neegzistuoja kiti su paskolos gavimu susiję dokumentai, kurie darytų įtaką pateiktai išvadai.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 pakeitimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 str. 4 d. numato, kad „kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų (asignavimus ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento“.

Pagal šio įstatymo 4 str. 5 d. nustatoma tokia savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklė: „savivaldybė, vertindama savo biudžeto atitiktį šio straipsnio 4 dalyje nustatytai biudžeto sudarymo taisyklei, gali

1) iš asignavimų atimti asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti, įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų daliai tenkantį pridėtinės vertės mokestį, išskyrus iš valstybės biudžeto gautus asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti;

2) prie einamųjų metų pajamų pridėti tokią dalį praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukauptų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų (t. y. gautų, tačiau nepanaudotų pajamų, išskyrus nepanaudotas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), kuri einamaisiais metais panaudojama asignavimams“.

Šio įstatymo 4 str. 6 d. numato, kad „Savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis, negali

viršyti 60 procentų (Vilniaus miesto savivaldybės – 75 procentų) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusiu metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos“.

Vertinant savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklę iš planuojamų savivaldybės asignavimų 199 335,70 tūkst. Eur atimami asignavimai, skirti Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti, įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų daliai tenkantį pridėtinės vertės mokestį, t. y. 2 446,30 tūkst. Eur, o prie planuojamų einamųjų metų pajamų 183 834,70 tūkst. Eur pridedama 15 203,8 tūkst. Eur praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukauptų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų (t. y. gautų, tačiau nepanaudotų pajamų, išskyrus nepanaudotas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), kurios einamaisiais metais panaudojamos asignavimams. Asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento dėl 2024 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo⁷, įvertinus savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklę, Savivaldybės planuojami 2024 m. asignavimai mažesni už pajamas 1,6 proc.

Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme 2024 metams Kauno rajono savivaldybei prognozuojama 111 544,00 tūkst. Eur⁸ savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio, 2023 metų savivaldybės biudžeto gautos pajamos, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio pajamas, valstybės biudžeto dotacijas bei Europos sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, buvo 19 216,20 tūkst. Eurų. Darytina išvada, kad Savivaldybės skola pagal įsipareigojimuosius dokumentus negali viršyti 78 456,12 tūkst. Eur $((111\,544,00 + 19\,216,20) \times 60 \text{ proc.})$.

Savivaldybės skola 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis buvo 10 651,3 tūkst. Eur, paėmus 5 000,00 tūkst. Eur paskolą, skola sudarys 15 651,30 tūkst. Eur. Savivaldybei papildomai paėmus ilgalaikę 5 000,00 tūkst. Eur paskolą, nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatyti skolos ir skolinimosi limitai. Net Savivaldybei 2024 metais negrąžinus paskolų, Savivaldybės skola, pagal įsipareigojamoius skolos dokumentus, neviršytų 60 procentų Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir pasibaigusiu metų

⁷ <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus/pranesimai-apie-potencialaus-bvp-rodiklius/>.

⁸ Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priedas, 2023-12-05 Nr. XIV-2297.

savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas bei Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau:

- Savivaldybės skola 2024 m. negali viršyti 78 456,12 tūkst. Eur;
- Savivaldybės skolos limito likutis 2024 m. sausio 1 d. – 67 804,82 tūkst. Eur;
- Savivaldybės skola 2024 m. sausio 1 d. sudarė 10 651,30 tūkst. Eur, papildomai paėmus ilgalaikę 5 000,00 tūkst. Eur paskolą, skola sudarys 15 651,30 tūkst. Eur;
- Savivaldybei papildomai paėmus ilgalaikę 5 000,00 tūkst. Eur paskolą, nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatyti skolos ir skolinimosi limitai.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Zieniuvienė